

SZKOLNY PROGRAM

PROFILAKTYKI

W

ZESPOLE SZKÓŁ NR 3

W HAJNÓWCE

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna profilaktyki w szkole.
2. Słowo wstępne. Cele programu
3. Ankiety.
4. Analiza i wnioski z diagnozy.
5. Program profilaktyki.
6. Przewidywane efekty działań profilaktycznych.
7. Ewaluacja.
8. Ważne adresy w Hajnówce.
9. Opinia SU Gimnazjum nr 2 i Szkoły Podstawowej nr 6
10. Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
11. Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły.
12. Procedury postępowania z uczniami opuszczającymi zajęcia lekcyjne.

AKTY PRAWNE - PROFILAKTYKA W SZKOLE

Ogólną podstawę prawną dla działań profilaktycznych w szkołach i placówkach oświatowych dają następujące akty prawne:

I. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,

Art.72

1. Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.
2. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych.
3. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka.

II. Konwencja o Prawach Dziecka, art. 3,19, 33,

Art.3

1. We wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka.
2. Państwa-Strony działają na rzecz zapewnienia dziecku ochrony i opieki w takim stopniu w jakim jest to niezbędne dla jego dobra, biorąc pod uwagę prawa i obowiązki jego rodziców, opiekunów prawnych lub innych osób prawnie za nie odpowiedzialnych, i w tym celu będą podejmowały wszelkie właściwe kroki ustawodawcze oraz administracyjne.
3. Państwa-Strony czuwają, aby instytucje, służby oraz inne jednostki

odpowiedzialne za opiekę lub ochronę dzieci dostosowały się do norm ustanowionych przez kompetentne władze, w szczególności w dziedzinach bezpieczeństwa, zdrowia, jak również dotyczących właściwego doboru kadr tych instytucji oraz odpowiedniego nadzoru.

Art.19

1. Państwa-Strony będą podejmowały wszelkie właściwe kroki w dziedzinie ustawodawczej, administracyjnej, społecznej oraz wychowawczej dla ochrony dziecka przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdy lub zaniedbania bądź złego traktowania lub wyzysku, w tym wykorzystywania w celach seksualnych, dzieci pozostających pod opieką rodzica(ów), opiekuna (ów) prawnego (ych) lub innej osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem.
2. Tego rodzaju środki ochronne powinny obejmować, tam gdzie jest to właściwe, skuteczne przedsięwzięcia w celu stworzenia programów socjalnych dla realizacji pomocy dziecku oraz osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, jak również innych form działań prewencyjnych dla ustalania, informowania, wszczynania i prowadzenia śledztwa, postępowania, notowania wymienionych wyżej przypadków niewłaściwego traktowania dzieci oraz tam, gdzie jest to właściwe-ingerencją sądu.

Art.33

1. Państwa-Strony będą podejmowały wszelkie odpowiednie kroki, w tym środki ustawodawcze, administracyjne, socjalne oraz środki w dziedzinie oświaty, w celu zapewnienia ochrony dzieci przed nielegalnym używaniem środków narkotycznych i substancji psychotropowych, zgodnie z ich zdefiniowaniem w odpowiednich umowach międzynarodowych, oraz w celu zapobiegania wykorzystywaniu dzieci do nielegalnej produk-

cji tego typu substancji i handlu nimi.

III. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 51, poz. 458).

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez

1. szkolny zestaw programów nauczania, który - uwzględniając wymiar wychowawczy - obejmuje całą działalność szkoły z punktu widzenia dydaktycznego,
2. program wychowawczy szkoły, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli,
3. program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, który opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły oraz program profilaktyki tworzą spójną całość. Ich przygotowanie i realizacja są zadaniem zarówno całej szkoły, jak każdego nauczyciela. Obok zadań wychowawczych i profilaktycznych nauczyciele wykonują również działania opiekuńcze odpowiednio do istniejących potrzeb

IV. Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61 z 19 czerwca 2001 r., poz. 624);

Rozporządzenie MEN i S z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, (Dz. U. nr 10, poz. 96)

w tym rozporządzeniu § 2

- **ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:**
statut szkoły określa w szczególności:

"1) cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach",

- **ust. 2 otrzymuje brzmienie:**

"2) Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego."

Przy budowaniu szkolnego programu profilaktyki obowiązujące są następujące akty prawne:

- ▶ Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 1996r. nr 67, poz. 329 z późniejszymi zmianami);

- ▶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Z 2001r. nr 61, poz. 624; zmiany z dn. 31.01.2002r.);

- ▶ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 24.04.1997r. (Dz. U. Z 1997r. nr 46, poz.468);

- ▶ Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dnia 9.11.1995r. (Dz. U. Z 1996r. nr 10 poz. 55);

- ▶ Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982r. (Dz. U. Z 1982r. nr 35 poz. 230);

- ▶ Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19.08.1994r. (Dz. U. Z 1994r. nr 111 poz 535 z późn. zm.);

- ▶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 maja 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2002r. nr 51, poz. 458).

- ▶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia

2003 r w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003r., nr 26, poz. 225 i 226).

Słowo wstępne

Program profilaktyki szkolnej powstał jako kontynuacja poprzedniego obowiązującego w szkole. Uwzględnia doświadczenia wynikające z dotychczasowej praktyki.

Profilaktyka to ciągły proces chronienia człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniu na pojawiające się zagrożenia. Wszystkie zadania mają na celu wyposażenie młodego człowieka w umiejętności budowania dobrych relacji i pozytywnych więzi opartych na skutecznej komunikacji.

Cele programu

1. Ochrona dziecka – ucznia przed agresją, uzależnieniami, które hamują lub zakłócają jego rozwój.
2. Zapobieganie patologiom tj. agresji, przemocy, uzależnieniom i właściwe reagowanie w chwili pojawienia się ich na terenie szkoły.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia i alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
4. Poprawna komunikacja w relacjach uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic, nauczyciel – rodzic.
5. Bezpieczeństwo w sytuacjach szkolnych i poza szkolnych.

Program rokrocznie, pod koniec roku szkolnego, poddawany będzie ewaluacji, monitorowany w czasie roku szkolnego i uzupełniany o aktualne problemy.

Ankieta dla rodziców

Celem ankiety jest uzyskanie informacji dotyczących Państwa oczekiwań w zakresie bezpieczeństwa w szkole i działań profilaktycznych szkoły w tym zakresie. Prosimy o szczerą i rzetelną odpowiedź. Ankieta jest anonimowa. Właściwe odpowiedzi należy podkreślić lub napisać własną odpowiedź na wskazany temat.

1. Czy uważają Państwo, że państwa dziecko czuje się bezpiecznie w szkole?
A) TAK B) NIE C) raczej TAK D) raczej NIE
2. Jeżeli „NIE”, proszę napisać, co jest tego przyczyną?
.....
.....
.....
3. Z którymi podanymi niżej przejawami złego zachowania się uczniów Państwa dziecko zetknęło się w naszej szkole:

agresja słowna: wulgarnie słowa, wyzwiska, przekleństwa, poniżanie, groźby słowne	TAK	NIE	NIE WIEM
bójki	TAK	NIE	NIE WIEM
kradzieże	TAK	NIE	NIE WIEM
wagary	TAK	NIE	NIE WIEM
wymuszenia na innych dzieciach	TAK	NIE	NIE WIEM
niszczenie mienia szkolnego	TAK	NIE	NIE WIEM
niszczenia mienia publicznego na terenie miasta	TAK	NIE	NIE WIEM
zjawisko tak zwanej „fali”	TAK	NIE	NIE WIEM

4. Z którymi podanymi niżej przejawami zachowań ryzykownych wśród uczniów Państwa dziecko zetknęło się w naszej szkole:

picie alkoholu	TAK	NIE	NIE WIEM
palenie papierosów	TAK	NIE	NIE WIEM
używanie narkotyków, innych środków odurzających	TAK	NIE	NIE WIEM

5. Czy wyżej wymienione sytuacje były prowokowane przez:

uczniów naszej szkoły?	TAK	NIE	NIE WIEM
osoby z zewnątrz?	TAK	NIE	NIE WIEM

6. Czy Państwa zdaniem na terenie szkoły można kupić narkotyki?

A) TAK

B) NIE

C) NIE WIEM

7. Jeśli Państwa zdaniem są w szkole niebezpieczne miejsca , to prosimy je wskazać i podać występujący tam rodzaj zagrożenia:

.....
.....
.....

8. Jakie działania, Państwa zdaniem, powinna podjąć szkoła , aby poprawić stan bezpieczeństwa na jej terenie?

.....
.....
.....

Dziękujemy.

Ankieta dla pracowników szkoły

Celem ankiety jest uzyskanie informacji dotyczących Państwa obserwacji w zakresie bezpieczeństwa w szkole. Prosimy o szczerą i rzetelną odpowiedź. Ankieta jest anonimowa. Właściwe odpowiedzi należy podkreślić lub napisać własną odpowiedź na wskazany temat.

1. Z którymi podanymi niżej przejawami złego zachowania się uczniów zetknęli się Państwo w naszej szkole:

agresja słowna: wulgarne słowa, wyzwiska, przekleństwa poniżanie, groźby słowne	TAK	NIE	NIE WIEM
bójki	TAK	NIE	NIE WIEM
kradzieże	TAK	NIE	NIE WIEM
wagary	TAK	NIE	NIE WIEM
wymuszenia na innych dzieciach	TAK	NIE	NIE WIEM
niszczenie mienia szkolnego	TAK	NIE	NIE WIEM
niszczenia mienia publicznego na terenie miasta	TAK	NIE	NIE WIEM
zjawisko tak zwanej „fali”	TAK	NIE	NIE WIEM

2. Z którymi podanymi niżej przejawami zachowań ryzykownych wśród uczniów zetknęli się Państwo w naszej szkole:

picie alkoholu	TAK	NIE	NIE WIEM
palenie papierosów	TAK	NIE	NIE WIEM
używanie narkotyków, innych środków odurzających	TAK	NIE	NIE WIEM

3. Czy Państwa zdaniem na terenie szkoły można kupić narkotyki?

B) TAK

B) NIE

C)

NIE WIEM

4. Jeśli Państwa zdaniem są w szkole niebezpieczne miejsca, to prosimy je wskazać i podać występujący tam rodzaj zagrożenia:

.....
.....
.....

5. Jakie działania, Państwa zdaniem, powinna podjąć szkoła , aby poprawić stan bezpieczeństwa na jej terenie?

.....
.....
.....

6. Czy macie Państwo propozycje zmian dotyczących punktowego systemu oceniania zachowania uczniów?

.....
.....
.....

Dziękujemy.

Ankieta dla uczniów

Drogi uczniu!

Celem tej ankiety jest poznanie Twojej opinii na temat bezpieczeństwa w szkole. Dotyczy tego roku szkolnego!

Właściwą odpowiedź otocz kółkiem (możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź). Prosimy o szczerą, ankieta jest anonimowa.

1. Jesteś: A. dziewczynką B. chłopcem
2. Czy w szkole czujesz się:
A. zawsze czuję się bezpiecznie, C. często czuję się zagrożony
B. często czuję się bezpiecznie, D. nigdy się nie czuję bezpiecznie
3. Co sprzyja, że w szkole czujesz się bezpiecznie?
A. dyżury nauczycieli,
B. dobry kontakt z wychowawcą,
C. przyjaźni uczniowie,
D. dobry klimat w szkole,
E. inne (wpisz jakie ?)
.....
4. Jakie zachowania niepożądane dotknęły bezpośrednio Ciebie w szkole?
A. kradzież mienia,
B. bicie,
C. kopanie,
D. popychanie,
E. szarpanie,
F. wymuszanie pieniędzy,
G. wyśmiewanie,
H. obrażanie Ciebie i Twojej rodziny,
I. izolowanie Ciebie od rówieśników,
J. zastraszanie,
K. grożenie,
L. obmawianie.
Ł. niszczenie Twojej własności,
M. zmuszanie do mówienia nieprawdy,
N. zabieranie jedzenia,
O. przezywanie,
P. namawianie do palenia papierosów,
Q. namawianie do picia alkoholu,
R. namawianie do zażywania nieznaną substancji

S. inne (wpisz jakie ?)

.....

5. Czy zetknąłeś się osobiście z agresją poprzez SMS lub Internet?
A. tak B. nie
6. Które z wymienionych miejsc uznał byś za najbardziej niebezpieczne w szkole:
A. teren wokół szkoły,
B. szatnia,
C. szatnia wf,
D. korytarz szkolny,
E. toalety,
F. miejsce przy sklepiku,
G. inne (wymień jakie ?)
-
7. Czy na terenie szkoły proponowano Ci:
A. papierosy, C. alkohol,
B. e-papieros, D. substancje odurzające
8. Czy wyżej wymienione sytuacje były prowokowane przez:
A. uczniów naszej szkoły, B. osoby z zewnątrz
9. Czy akceptujesz punktowy system oceniania zachowania:
A. tak, B. częściowo, C. nie
10. Czy kary stosowane w naszej szkole za nieprzestrzeganie zasad są skuteczne?
A. tak, B. nie
11. Jakie sankcje powinny funkcjonować w szkole za nieprzestrzeganie norm szkolnych?
A. punkty ujemne,
B. informacja pisemna do rodziców,
C. wezwanie rodziców do szkoły,
D. rozmowa ucznia z wychowawcą,
E. rozmowa ucznia z dyrektorem,
F. pozostawienie po lekcjach,
G. praca społeczna na rzecz szkoły,
H. obniżenie oceny z zachowania,
I. inne (wymień jakie ?)
-

Celem ewaluacji było uzyskanie informacji nt. bezpieczeństwa w szkole, efektywności prowadzenia działań. Uzyskane dane wykorzystane zostaną do wprowadzenia zmian w dotychczasowym programie profilaktycznym i wychowawczym, w celu zwiększenia skuteczności pracy profilaktycznej w szkole.

Informacje niezbędne do ewaluacji uzyskiwane były poprzez:

- a) bezpośrednią rozmowę z uczniami i rodzicami,
- b) obserwację zachowań uczniów,
- c) opinie nauczycieli – wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń,
- d) wywiady środowiskowe wychowawców klas, pedagoga, psychologa,
- e) rozmowy z kuratorami sądowymi,
- f) rozmowy z dyrekcją szkoły (opinie dyrektora),
- g) analiza dokumentacji wychowawców, pedagoga, psychologa,
- h) analiza frekwencji,
- i) ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły,

Analiza

1. Uczniowie szkoły podstawowej mają wyższe poczucie bezpieczeństwa niż uczniowie gimnazjum.
2. Czynniki wskazywane przez uczniów mające wpływ na poczucie bezpieczeństwa to:
 - przyjaźni uczniowie,
 - dyżury nauczycieli,
 - dobry klimat w szkole,
 - dobry kontakt z wychowawcą
3. Większość rodziców stwierdziła, że ich dzieci czują się w szkole bezpiecznie.
4. Uczniowie w szkole zetknęli się z:
 - agresją słowną (obmawianie, przezywanie, wyśmiewanie),
 - bójkami,
 - wagarami,
 - kradzieżami,
 - niszczeniem mienia
5. Około połowa uczniów gimnazjum zetknęła się z agresją w sieci, a zdecydowana większość uczniów szkoły podstawowej nie wskazuje na takie zjawisko.
6. Niebezpieczne miejsce wskazywane przez uczniów to:
 - teren wokół szkoły, toalety, szatnie wf ,
 - szatnie i klatki schodowe
7. Uczniowie gimnazjum zetknęli się z propozycją stosowania używek (e-papieros, papierosy, alkohol).
Sytuacje te były prowokowane przez uczniów naszej szkoły.

8. Zdecydowana większość rodziców i nauczycieli wskazała, że na terenie szkoły nie można kupić narkotyków, lub nie posiadają informacji na ten temat.
Kilku nauczycieli i rodziców sygnalizują, że posiadają informacje dotyczące sprzedaży narkotyków uczniom naszej szkoły.
9. Na terenie szkoły nie obserwuje się palenia papierosów, uczniowie palący wychodzą w czasie przerw poza teren szkoły.
10. Uczniowie szkoły podstawowej w zdecydowanej większości akceptuje punktowy system oceniania, natomiast 30% gimnazjalistom system ten nie odpowiada.
11. Nauczyciele również oczekują zmian w punktowym systemie oceniania.
12. Większość uczniów twierdzi, że stosowane kary za nieprzestrzeganie norm społecznych obowiązujących w szkole są nieskuteczne.
13. Uczniowie twierdzą, że za naruszanie zasad panujących w szkole powinny być stosowane następujące w sankcje:
 - punkty ujemne,
 - prace społeczne na rzecz szkoły,
 - rozmowa z wychowawcą,
 - rozmowa z rodzicem w szkole
14. Rodzice również wskazują na zaostrzenie kar, nie pobłażanie uczniom, rozszerzenie monitoringu, większy nadzór w szatni wf.
15. W szkole istnieje problem wagarów. Zjawisko opuszczania pojedynczych lekcji bez usprawiedliwienia dotyczy 7 zespołów wychowawczych – kl. VIa, VIb sp, oraz kl. Ia, Ib, Iia, Iib, IIb gimnazjum.
16. Z obserwacji wynika, że rodzice usprawiedliwiają nieobecności uczniów związane z chorobą, ale również są usprawiedliwiane nieobecności związane z obawami dziecka dotyczącymi szkoły (klasówka, inne zajęcia niż lekcje). W związku z tym, część uczniów nie ponosi konsekwencji nieusprawiedliwionego opuszczania zajęć.
17. Obserwuje się brak systematycznego zainteresowania nauką (wagary, lekceważenie nauczycieli, brak zdyscyplinowania, nie odrabianie prac domowych, brak aktywności na lekcji).
18. Niekontrolowane posługiwanie się komputerem, Internetem powoduje osłabienie organizmu i uzależnienie.
19. Niesystematyczność kontaktów rodziców ze szkołą (lęk przed negatywną oceną dziecka, brak zainteresowaniem problemami).

Mocne strony:

1. Szkoła postrzegana jest jako miejsce bezpieczne.
2. Na terenie szkoły nie spotkano się ze zjawiskiem rozprowadzania narkotyków i innych środków.

3. Prawidłowa jest organizacja pracy szkoły pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa.
4. Na terenie szkoły uczniowie nie palą papierosów (są to sporadyczne sytuacje).

Słabe strony:

1. W szkole występują zachowania niepożądane:
 - agresja słowna i fizyczna, kradzieże, niszczenie mienia.
2. Uczniowie rzadko zgłaszają fakt zaistnienia agresji słownej, cyber- przemocy.
3. Nieliczni rodzice posiadający informacje o uczniach pijących alkohol, czy zażywających narkotyki, nie dzielą się swoją wiedzą z pracownikami szkoły.
4. Nie wszyscy pracownicy szkoły konsekwentnie stosują procedury postępowania wobec uczniów nieprzestrzegających zasad obowiązujących w szkole.

Wnioski do realizacji:

1. Wszyscy pracownicy pedagogiczni są zobowiązani do przestrzegania obowiązujących w szkole procedur reagowania wobec trudnych zachowań uczniów.
2. Wskazane jest podejmowanie działań wychowawczych na poziomie profilaktyki (rozmowy z uczniem, rodzicami, programy profilaktyczne).
3. Należy stosować w większym stopniu aktywne metody pracy z klasą na lekcjach w celu zwiększenia zaangażowania uczniów do udziału w lekcji i zmotywowania do nauki.
4. Włączenie uczniów klas starszych do pomocy przy dyżurach na korytarzach podczas przerw.
5. Dyżury nauczycieli podczas przerw ze szczególnym uwzględnieniem okolic toalety, sklepiku, szatni wf, klatek schodowych.
6. Szybkie reagowanie wszystkich nauczycieli na niepokojące sygnały (wagary, używki, przemoc, wulgaryzmy, opuszczanie szkoły podczas przerw).
7. Respektowanie przez wszystkich nauczycieli i wychowawców punktowego systemu oceniania zachowania. Wychowawca ma możliwość korygowania wystawionych punktów.

Obszar 1: W szkole panuje atmosfera szacunku

Cele szczegółowe	Zadania prowadzące do realizacji celu szczegółowego	Poziom org. szkoły	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Wszystkie klasy tworzą jedno wspólne środowisko.	1. Ułożenie odpowiedniej tematyki godzin wychowawczych np. Poznajemy się wzajemnie. Porozumiewamy się ze sobą. Zgrana klasa – to my. Nasze zachowanie jest asertywne. 2. Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy.	I II III	IX - VI	Wychowawca, Zespół klasowy, Pedagog, Psycholog .
	3. Organizowanie imprez klasowych np. imieniny, urodziny, wycieczki, biwaki, dyskoteki ...	I II III	IX - VI	Wychowawca klasy
	4. Organizowanie imprez szkolnych integrujących całą społeczność szkolną np. otręsiny, choinka noworoczna, apele szkolne, zawody sportowe, imprezy zdrowotne ...	I II III	IX - VI	Wychowawca klasy, SU, Zespół ds. Promocji Zdrowia
	5. Zorganizowanie zajęć pozalekcyjnych, które są jedną z form spędzania czasu wolnego (kółka zainteresowań, SKS, ZHP i inne).	I II III	IX - VI	Dyrekcja, wychowawca, pedagog, psycholog, opiekunowie kółek
	6. Włączenie rodziców do organizacji imprez klasowych i szkolnych.	I II III	IX - VI	Wychowawca, rodzice
	7. Wdrażanie zasad postępowania w naszej szkole (procedury postępowania z uczniem wagującym, źle zachowującym się na lekcjach, palącym papierosy...).	I II III	IX - VI	Wychowawca, pedagog
	2. Uczniowie umieją porozumiewać się między sobą.	1. Uczymy się dyskutować i szanować siebie wzajemnie np. przyjaźń, miłość, dobre wychowanie.	I II III	IX - VI

	2. Kształtujemy umiejętności pracy w grupie. 3. Uczymy konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, negocjowania, przebaczenia, przepraszenia. 4. Kształtujemy praktyczne umiejętności komunikacyjne. 5. Uczymy umiejętności radzenia sobie z emocjami.	I II III	IX - VI	Wszyscy nauczyciele
3. Jesteśmy otwarci i tolerancyjni wobec innych.	1. Nabywanie wiedzy na temat tolerancji na lekcjach historii, j. polskiego, sztuki, godz. wychowawczej, religii...	I II III	IX - VI	Wszyscy nauczyciele
	2. Uczymy szacunku i tolerancji wobec osób innego wyznania, mających inne zdanie.	I II III	IX - VI	Wszyscy nauczyciele
4. Umieemy współtworzyć naszą szkołę, współdziałać i kształtować samorządność.	1. Ustalenie zasad dobrego funkcjonowania Samorządu Uczniowskiego – odpowiedni podział ról oraz obowiązków.	II III	IV - VI	Wychowawcy, opiekun SU
	2. Samorząd Uczniowski współgospodarzem szkoły: - młodzież zapoznaje się z obowiązującym programem profilaktyki w szkole, - młodzież bierze udział w wybranych radach pedagogicznych	II III	IX - VI	Wychowawcy, opiekun SU

Obszar 2: Profilaktyka zagrożeń.

Cele szczegółowe	Zadania prowadzące do realizacji celu szczegółowego	Poziom org. szkoły	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Kształcimy właściwe postawy wobec problemu uza-	1. Organizacja spotkań z psychologiem na temat uzależnień.	II III	X - V	wychowawcy

leżnień.	<p>2. Pedagogizacja rodziców w obszarze uzależnień, zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zażywania narkotyków, środków psychotropowych, alkoholu, papierosów.</p> <p>3. Dostarczanie wiedzy uczniom o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, ich wpływu na zdrowie, wyniki w nauce, sporcie.</p> <p>4. Przestrzeganie zakazu palenia papierosów na terenie szkoły.</p>	II III	Zebrania wych. z rodzicami	wychowawcy
2. Podejmujemy działania zmierzające do zapobiegania zagrożeniom wśród młodzieży.	<p>1. Reagowanie na sytuacje zagrażające młodzieży.</p> <p>2. Współpraca z rodziną w kierunku zapobiegania zagrożeniom.</p> <p>3. Wskazanie jak mądrze korzystać z internetu i gier komputerowych.</p> <p>4. Reagowanie na sytuacje związane z cyberprzemocą (komputer, telefon).</p> <p>5. Wykorzystanie monitoringu wizyjnego do zapewnienia bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły.</p>	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wszystkich przedmiotów
3. Eliminowanie agresji i przemocy w szkole	<p>1. Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownictwa ucznia.</p> <p>2. Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych ucznia.</p> <p>3. Przeciwdziałanie i redukcowanie agresji fizycznej i psychicznej w szkole i w domu.</p> <p>5. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.</p>	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wszystkich przedmiotów

	<p>5. Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.</p> <p>6. Realizacja programów profilaktycznych.</p>			
4. Wagary i niska frekwencja	<p>1. Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach.</p> <p>2. Sprawdzanie wiarygodności usprawiedliwień.</p> <p>3. Zawiadamianie rodziców o kolejnych nieobecnościach.</p> <p>4. Rodzice telefonicznie informują wychowawcę o dłuższej nieobecności dziecka w szkole.</p> <p>5. Rozmowy z uczniami i rodzicami na temat konsekwencji wagarów.</p> <p>6. Konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności i spóźnień.</p> <p>7. Premiowanie uczniów za bardzo dobrą frekwencję.</p> <p>8. Przestrzeganie przez wszystkich nauczycieli regulaminu oceniania, zaznaczanie nieobecności uczniów na zajęciach.</p> <p>9. Organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce.</p>	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wszystkich przedmiotów

5. Promowanie zdrowego stylu życia oraz zachowania zasad bezpieczeństwa w szkole	1. Propagowanie zdrowego sposobu odżywiania, higieny osobistej. 2. Przeprowadzanie i organizowanie spotkań nt. bulimii, anoreksji. 3. Nauka ciekawego spędzania wolnego czasu. 4. Promowanie gimnastyki jako sposobu na odchudzanie i walkę z nadwagą. 5. Udział w programach profilaktycznych np. „Żyj smacznie i zdrowo”, „Szkłanka mleka”. 6. Rady na bezpieczne ferie, wakacje. 7. Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych.	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog, psycholog, nauczyciele wszystkich przedmiotów
6. Udzielanie pomocy wychowawcom klas i nauczycielom w rozpoznaniu indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowaniu niepowodzeń szkolnych.	1. Kontrolowanie dostosowań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia – współpraca z PPP. 2. Rozwijanie kompetencji wychowawcy. 3. Rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami.	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, psycholog, pedagog
7. Udzielamy pomocy uczniom i ich rodzicom w sytuacjach losowych, problemach materialnych i społecznych.	1. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę MOPS, GOPS, Policja. 2. Objęcie uczniów programem „Wyprawka szkolna”. 3. Przyznawanie uczniom stypendiów. 4. Korzystanie z obiadów refundowanych przez MOPS	I II III	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, psycholog, pedagog

Przewidywane efekty działań profilaktycznych

1. Uczniowie aktywnie uczestniczą w promowaniu zdrowego stylu życia.
2. Wiedzą, jakie konsekwencje wynikają z picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i innych środków szkodzących zdrowiu.
3. Zmniejszenie się ilości przypadków występującej agresji i przemocy fizycznej i słownej.
4. Uczniowie lepiej radzą sobie z problemami, sprawiają w szkole mniej trudności wychowawczych.
5. Uczniowie postrzegają, rozumieją i respektują normy społeczne.
6. Zwiększa się frekwencja uczniów w szkole.
7. Uczeń nie jest agresywny, zachowuje się kulturalnie.
8. Wszyscy nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki, umiejętności postępowania w konkretnych przypadkach, przestrzegają procedur.
9. Rodzice zdają sobie sprawę z celowości i skuteczności programu profilaktyki.

Ewaluacja

Ewaluacja dokonywana na bieżąco:

- rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- analiza dokumentów dotyczących realizacji zadań zawartych w programie (plany organizacji szkolnych, plany wychowawcze poszczególnych klas),
- obserwacja zajęć, przedstawień, apeli, akcji wspierających realizację programu,
- ankiety okazjonalne przygotowane przez wychowawców i skierowane do uczniów i rodziców,
- ankiety planowane na początku roku szkolnego skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli

Procedury postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

Nauczyciel podejmuje następujące działania:

1. Zawiadamia wychowawcę klasowego.
2. Wychowawca :
 - przeprowadza z uczniem rozmowę,
 - sporządza notatkę o zdarzeniu w dzienniczku uwag,
 - informuje pedagoga,
 - powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów.
3. Uczeń ponosi konsekwencje swego czynu zgodnie z Wewnątrzszkolnym systemem oceniania zachowania.
4. Pedagog, psycholog , wychowawca podejmują działania profilaktyczne.
5. Uczniowi, w przypadku powtarzających się sytuacji palenia papierosów, zostają udzielane kary zgodnie ze Statutem Szkoły:
 - upomnienie I wychowawcy wobec klasy z pisemnym powiadomieniem rodziców lub prawnych opiekunów,
 - upomnienie lub nagana dyrektora szkoły wobec klasy z pisemnym powiadomieniem rodziców lub prawnych opiekunów,
 - zawieszenie prawa do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, do reprezentowania szkoły na zewnątrz,
 - przeniesienie do równoległej klasy w swojej szkole.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI OPUSZCZAJĄCYMI ZAJĘCIA LEKCYJNE

1. Wychowawca na bieżąco, systematycznie monitoruje sytuację w zespole klasowym. **Do dnia 10 każdego miesiąca** wychowawcy klas są zobowiązani do **podsumowania frekwencji** w dziennikach za ubiegły miesiąc, uzupełnienia arkusza absencji szkolnej (zestawienie uczniów, którzy opuścili ponad 10 godz. nieusprawiedliwionych w miesiącu) i przekazania pedagogowi szkolnemu.
2. Wychowawca samodzielnie lub we współpracy z pedagogiem szkolnym podejmuje działania zmierzające do wyjaśnienia przyczyn nieobecności i zmotywowania poszczególnych uczniów do uczęszczania na zajęcia lekcyjne (pogadanki na godzinach wychowawczych, informowanie o skutkach absencji szkolnej, rozmowy indywidualne z uczniem i jego rodzicami/opiekunami) - konieczność dokumentowania podejmowanych działań np. notatka z rozmowy, wpis w dzienniku (podpis rodzica/opiekuna). Uczeń i rodzice/opiekunowie otrzymują propozycje pomocy ze strony szkoły. Efektem spotkania może być podpisanie kontraktu.
3. **Wychowawca klasy usprawiedliwia nieobecności** uczniów na podstawie zwolnienia lekarskiego i pisemnego usprawiedliwienia rodzica - umieszczonego w zeszycie do usprawiedliwień lub osobistego bądź telefonicznego kontaktu z rodzicami/opiekunami w nieprzekraczalnym **terminie 1 tygodnia od dnia powrotu ucznia do szkoły**. Wyboru formy usprawiedliwienia dokonuje wychowawca po ustaleniu z rodzicami/opiekunami. Po przedłożeniu usprawiedliwienia pisemnego - wychowawca poświadcza podpisem, że z nim się zapoznał.
4. Jeśli **jedno, kilkudniowa bądź dłuższa nieobecność ucznia nie zostanie usprawiedliwiona**
w wyznaczonym terminie **wychowawca niezwłocznie powiadamia** telefonicznie, listownie (przez sekretariat szkoły) lub osobiście, **rodziców/opiekunów prawnych ucznia o absencji**.
5. **Pojedyncze godziny nieobecności nie są usprawiedliwiane**, za wyjątkiem wypadków losowych potwierdzonych przez rodzica/opiekuna telefonicznie bądź osobiście **w dniu wystąpienia**.
6. **O dłuższej (trwającej co najmniej tydzień) przewidywanej nieobecności** (np. szpital, choroba) rodzice są zobowiązani do wcześniejszego powiadomienia wychowawcy, a nie po powrocie ucznia do szkoły.
7. W przypadku, gdy przyczyną nieobecności ucznia są **wagary** wychowawca informuje pedagoga szkolnego i podejmowane są działania zmierzające do wyjaśnienia sytuacji.

Zalecenia szczegółowe

<p>10 godzin nieusprawiedliwionych w miesiącu</p>	<p>- upomnienie wychowawcy, odnotowane w dzienniku</p>
<p>11-25 godzin nieusprawiedliwionych w miesiącu</p>	<p>- nagana wychowawcy (w obecności pedagoga szkolnego i rodzica/prawnego opiekuna), - pozbawienie przywileju udziału w imprezach szkolnych i klasowych (biwaki, wycieczki, rajdy), dyskoteki szkolnej, na określony czas od 1 do 3 miesięcy; informację o pozbawieniu przywilejów wychowawca „wpina” w dzienniku ocen przy tygodniowym planie zajęć (zgodnie z aktualną datą) oraz umieszcza w dokumentacji wychowawcy,</p>
<p>więcej niż 25 godzin nieusprawiedliwionych w miesiącu</p>	<p>- pedagog szkolny wysyła pisemne upomnienie do rodziców ucznia w sprawie regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne</p>
<p>więcej niż 25 godzin nieusprawiedliwionych w kolejnym miesiącu</p>	<p>- uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły w obecności wychowawcy, pedagoga szkolnego i rodzica/ prawnego opiekuna i zostaje pozbawiony przywileju udziału w imprezach szkolnych i klasowych (j.w.), - na określony czas od 3 do 6 miesięcy oraz zakłada „zeszyt obecności”, w którym nauczyciele potwierdzają podpisem obecność na lekcji, - rodzic ucznia każdego dnia dokonuje analizy frekwencji dziecka, co również potwierdza własnym podpisem, - wychowawca raz w tygodniu dokonuje analizy „zeszytu obecności” (analizę potwierdza podpisem we wspomnianym zeszycie), - w przypadku kiedy uczeń lekceważąco podchodzi do obowiązku potwierdzania własnej obecności tzn. za każdy brak podpisu otrzymuje obowiązek wykonania prac społecznych (15 minut za brak jednego podpisu). Karę nakłada wychowawca. W egzekwowaniu kary wychowawcę wspiera pedagog bądź psycholog.</p>

więcej niż 25 godzin nieusprawiedliwionych w kolejnym miesiącu

- informacja o niewypełnieniu przez ucznia obowiązku szkolnego trafia do Sądu Rodzinnego.

8. Frekwencja ucznia ma wpływ na ocenę z zachowania ucznia wagarującego, zgodnie z WSO.
9. Bezwzględnie wszystkim uczniom nieobecnym na zajęciach odnotowuje się absencję w dzienniku - odpowiedzialni nauczyciele przedmiotu.
10. **Nauczyciele uczący analizują również nieobecności uczniów i w przypadku często powtarzającej się absencji na ich przedmiocie**, zgłaszają ten fakt wychowawcy klasy. Wychowawca wspólnie z nauczycielem przedmiotu, rodzicem i uczniem organizuje spotkanie. Ustalenia odnotowane są w dokumentacji wychowawcy i potwierdzone podpisem nauczyciela, wychowawcy, rodzica. W dalszej kolejności stosuje się §17 (dotyczy zasad klasyfikacji) Rozporządzenia MEN z 30 kwietnia 2007 w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U 2007 nr 83 poz. 562).
11. W sytuacji braku efektów działań bądź niemożności nawiązania współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami ucznia (brak udziału w zebraaniach, spotkaniach indywidualnych z wychowawcą, pedagogiem, nauczycielem przedmiotu, brak kontaktu telefonicznego), wychowawcy klas za pośrednictwem sekretariatu szkoły powiadamiają rodziców/opiekunów o nieobecnościach listownie informując o skutkach nie realizacji obowiązku nauki i dalszym postępowaniu.
12. Do rodziców ucznia, który notorycznie opuszcza zajęcia lekcyjne, wagaruje bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji Dyrektor szkoły kieruje wezwanie do realizacji obowiązku nauki podejmując działania wynikające z Ustawy z 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 nr 256 poz. 2572 z późn. zm.).

Promocja wysokiej frekwencji:

Uczeń, który w ciągu roku szkolnego osiągnął największą frekwencję w klasie otrzymuje od wychowawcy na forum klasy - dyplom, list pochwalny; uczeń, który osiągnął najwyższą frekwencję w szkole otrzymuje list pochwalny, dyplom wręczone na uroczystym apelu.

STRATEGIA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH ORAZ INTERWENCYJNYCH WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROZONYCH UZALEŻNIENIEM

Pkt.1. Realizacja zadań zawartych w Statucie, w Programie Wychowawczym, w Szkolnym Programie Profilaktyki, w Programie Zespołu ds. Promocji Zdrowia.

Systematyczne prowadzenie w środowisku szkoły edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli:

- nauczyciele wychowawcy opracowują programy pracy wychowawczo-profilaktycznej w swoich klasach,
- nauczyciele w ramach przedmiotów realizują tematykę profilaktyczną,
- psycholog współpracuje przy realizacji zadań,
- pielęgniarka współpracuje ze wszystkimi zaangażowanymi w realizację zadań,
- dyrektor odpowiada za całość zadań wychowawczych i profilaktycznych,
- prowadzona jest dokumentacja.

Pkt.2. Opracowanie metod i form rozwijania działalności informacyjnej: uczniowie- uczniom:

- SU przygotowują gazetki tematyczne,
- uczniowie uzyskują wiedzę z zakresu profilaktyki w bibliotece szkolnej,
- spotykają się z ekspertami z zakresu problematyki uzależnień,

nauczyciele- uczniom:

- podnoszą wiedzę na szkoleniach, realizują zadania z zakresu profilaktyki,
- informują o konsekwencjach zachowań ryzykownych,
- informują o specjalistycznych placówkach zajmujących się problematyką uzależnień,
- prowadzą zajęcia z profilaktyki uzależnień,
- pielęgniarka uaktualnia gazetkę informacyjną,
- biblioteka szkolna gromadzi literaturę o tematyce profilaktycznej,
- pedagog udziela informacji potrzebnych nauczycielom.

Pkt.3. Określenie zadań wszystkich pracowników szkoły w zakresie pomocy dzieciom i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

dyrektor:

- realizuje zadania ze Statutu Szkoły zawarte w §10 p. 1,2,

- odpowiada za organizację realizacji strategii,
- przyjmuje informacje od nauczycieli o podejmowanych działaniach interwencyjnych i zapobiegawczych,
- przyjmuje opinie i sugestie uczniów,
- organizuje różne formy doskonalenia dla nauczycieli,
- monitoruje i dokonuje ewaluacji prowadzonych działań,
- hospituje odbywające się zajęcia,
- przyjmuje od nauczycieli sprawozdania z realizacji zadań.

psycholog:

- realizuje zadania przypisane mu w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczym i Programie Profilaktycznym,
- współpracuje z wychowawcami i nauczycielami w realizacji zadań,
- współpracuje w realizacji zadań z instytucjami w środowisku lokalnym,
- prowadzi indywidualną pracę psychologiczno- profilaktyczną z uczniem zagrożonym,
- udziela porad i konsultacji rodzicom uczniów zagrożonych,
- podejmuje działania motywujące uczniów, rodziców do podjęcia leczenia u specjalistów spoza szkoły,
- udziela konsultacji z zakresu profilaktyki uzależnień,
- udziela wsparcia psychologicznego w sytuacji zagrożeń,
- prowadzi lub organizuje zajęcia profilaktyczne,
- organizuje lub prowadzi szkolenia rad pedagogicznych,
- dokonuje okresowych diagnoz,
- uczestniczy w ewaluacji działań w ramach strategii,

pedagog:

- współpracuje z wychowawcami i nauczycielami w realizacji zadań,
- organizuje różne formy pomocy uczniom zagrożonym, współpracuje w realizacji zadań z instytucjami w środowisku lokalnym,
- realizuje zadania przypisane mu w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczym i Programie Profilaktycznym,
- udziela porad i konsultacji rodzicom uczniów zagrożonych,
- dokonuje okresowych diagnoz,
- interweniuje w sytuacji zagrożeń,
- podejmuje działania motywujące uczniów, rodziców do podjęcia leczenia u specjalistów spoza szkoły,

- uczestniczy w ewaluacji działań w ramach strategii,
- prowadzi lub organizuje zajęcia profilaktyczne,
- organizuje lub prowadzi szkolenia rad pedagogicznych,
- prowadzi indywidualną pracę wychowawczo- profilaktyczną z uczniem zagrożonym,
- udziela konsultacji z zakresu profilaktyki uzależnień.

wychowawcy:

- realizują zadania wynikające z przepisów zawartych w Statucie Szkoły, Programie Wychowawczym, Programie Profilaktycznym,
- opracowują własne lub wynikające z diagnozy programy pracy wychowawczo- profilaktycznej,
- przedstawiają sprawozdanie z realizacji programu pracy wychowawczo- profilaktycznej,
- podnoszą wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki uzależnień,
- w programie pracy profilaktyczno- wychowawczej uwzględniają zadania związane z profilaktyką uzależnień i promocją zdrowego życia,
- informują przełożonych o trudnościach w realizacji strategii,
- organizują we współpracy z pedagogiem różne formy pomocy zagrożonym uzależnieniem,
- współpracują ze specjalistami w środowisku lokalnym w ramach przeciwdziałania uzależnieniom wśród uczniów,
- organizują i prowadzą w swoich klasach zajęcia profilaktyczne,
- potrafią rozpoznać u uczniów stany po zażyciu substancji psychoaktywnych,
- dokumentują swoją pracę w ramach strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych wobec uczniów zagrożonych uzależnieniem,
- współpracują z rodzicami uczniów zagrożonych uzależnieniem i uzależnionych.

nauczyciele:

- realizują zadania wynikające ze Statutu Szkoły, Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki,
- potrafią rozpoznać u uczniów stany po zażyciu substancji psychoaktywnych,
- współpracują z wychowawcą klasy, pedagogiem w realizacji strategii,

- informują wychowawcę lub pedagoga, kiedy podejrzewają, że uczeń jest pod wpływem substancji psychoaktywnej,
- doskonałą wiedzę i umiejętności związane z profilaktyką uzależnień,
- reagują w sytuacji zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły, podejmując działania interwencyjne, informują o takich sytuacjach przełożonych,
- w tematyce prowadzonych zajęć (przedmiotu, którego uczą), w miarę możliwości uwzględniają treści dotyczące profilaktyki uzależnień.

pracownicy obsługi:

- informują przełożonych o wszystkich sytuacjach związanych z zagrożeniem zdrowia i bezpieczeństwa uczniów,
- informują pracowników kadry pedagogicznej, gdy podejrzewają, że uczeń jest pod wpływem substancji psychoaktywnej.

Pkt.4. Procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych z substancjami psychoaktywnymi, z uwzględnieniem zadań osób podejmujących interwencje.

Każdy pracownik ma obowiązek interweniowania w sytuacjach, kiedy:

1. na terenie szkoły znaleziono narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną,
2. na terenie szkoły lub w trakcie zajęć lekcyjnych uczeń posiada narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną,
3. na terenie szkoły lub w trakcie zajęć lekcyjnych uczeń znajduje się pod wpływem narkotyku, alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych,
4. podejrzewa się, że uczeń znajdujący się na terenie szkoły lub podczas zajęć lekcyjnych jest pod wpływem substancji psychoaktywnych,
5. występują inne sytuacje zagrażające zdrowiu, bezpieczeństwu uczniów, nauczycieli, pracowników oraz klientów szkoły.

I. Procedura postępowania, gdy na terenie szkoły znaleziono narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną.

l.p.	Zadanie	Wykonawca zadania	Osoba współpracująca
1.	Zabezpieczenie substancji przez umieszczenie jej w papierowej kopercie, „koszulce” biurowej itp.	osoba interweniująca	pedagog
2.	Przeniesienie substancji w bezpieczne miej-	osoba inter-	pedagog

	sce np. do gabinetu dyrektora.	weniująca	
3.	Ustalenie okoliczności zdarzenia.	osoba interweniująca	pedagog
4.	Przekazanie dyrektorowi zabezpieczoną substancję oraz informacje o dotychczasowych ustaleniach (w przypadku nieobecności dyrektora dalsze czynności podejmuje osoba interweniująca lub pedagog).	osoba interweniująca	dyrektor, pedagog
5.	Dyrektor wzywa do szkoły Policję.	dyrektor	pedagog
6.	Po przybyciu Policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje o ustaleniach dotyczących okoliczności zdarzenia.	dyrektor	pedagog, osoba interweniująca
7.	Sporządzenie notatki służbowej dotyczącej sytuacji.	osoba interweniująca	pedagog

II. Procedura postępowania, gdy na terenie szkoły lub w czasie zajęć lekcyjnych znajduje się uczeń posiadający narkotyk, alkohol lub inną substancję psychoaktywną.

l.p.	Zadanie	Wykonawca zadania	Osoba współpracująca
1.	Odizolowanie ucznia od reszty klasy/grupy.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
2.	Zapewnienie stałej obecności przy uczniu osób z personelu szkoły i uniemożliwienie kontaktu z innymi osobami.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
3.	Ustalenie okoliczności wejścia ucznia w posiadanie alkoholu/narkotyku/substancji psychoaktywnej.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
4.	Polecenie uczniowi wydania substancji (opróżnienie kieszeni, zawartości plecaka)- zabezpieczenie zgodnie z procedurą I.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
5.	Przekazanie dyrektorowi zabezpieczoną substancję wraz z informacją dotyczącą okoliczności zdarzenia (w przypadku nieobecności dyrektora dalsze czynności podejmuje osoba interweniująca lub pedagog).	osoba interweniująca	dyrektor, pedagog, wychowawca
6.	Dyrektor zawiadamia o zdarzeniu Policję oraz rodziców ucznia (do czasu ich przy-	dyrektor	pedagog, wychowawca

	bycia dziecko pozostaje pod stałą opieką osoby dorosłej).		
7.	Po przybyciu Policji dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje o ustaleniach dotyczących okoliczności zdarzenia.	dyrektor	pedagog, wychowawca
8.	Sporządzenie notatki służbowej dotyczącej sytuacji.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
9.	Obserwowanie zachowania ucznia i śledzenie jego kariery szkolnej	wychowawca	pedagog, psycholog

III. Procedura postępowania, gdy na terenie szkoły lub w czasie zajęć lekcyjnych znajduje się uczeń pod wpływem narkotyków, alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

l.p.	Zadanie	Wykonawca zadania	Osoba współpracująca
1.	Odizolowanie ucznia od reszty klasy/grupy.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
2.	Zapewnienie stałej obecności przy uczniu osób z personelu szkoły i uniemożliwienie kontaktu z innymi osobami.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
3.	Ustalenie (jeśli to możliwe) okoliczności zażycia substancji przez ucznia (co zażył, od kogo nabył środek, itp.).	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
4.	Poinformowanie przełożonych o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie zabezpieczonej substancji- zabezpieczenie zgodnie z procedurą I.	osoba interweniująca	dyrektor, pedagog
5.	Zapewnienie uczniowi fachowej opieki medycznej (w przypadku konieczności zabrania ucznia do szpitala i nieobecności opiekunów, interweniujący towarzyszy uczniowi do chwili umieszczenia go na oddziale szpitalnym).	pielęgniarka	pedagog, wychowawca, osoba interweniująca
6.	Poinformowanie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.	wychowawca	Dyrektor, pedagog, osoba interweniująca
7.	Powiadomienie Policji o wydarzeniu lub Policji i pogotowia ratunkowego, gdy uczeń stanowi zagrożenie dla życia lub zdrowia swojego lub innych.	dyrektor	pedagog

8.	Sporządzenie notatki służbowej dotyczącej sytuacji.	osoba interweniująca	pedagog, wychowawca
9.	Zorganizowanie spotkania z rodzicami ucznia w celu omówienia zaistniałej sytuacji i wypracowanie sposobów rozwiązań, środków zaradczych.	wychowawca, pedagog	dyrektor, psycholog, osoba interweniująca
10.	Zaproponowanie uczniowi adekwatnych do sytuacji form pomocy.	pedagog, psycholog	wychowawca

IV. Procedura postępowania, gdy na terenie szkoły lub w czasie zajęć lekcyjnych znajduje się uczeń, którego podejrzewa się, że jest pod wpływem substancji psychoaktywnych.

l.p.	Zadanie	Wykonawca zadania	Osoba współpracująca
1.	Obserwowanie zachowania ucznia, przebiegu jego kariery szkolnej.	wychowawca	pedagog, psycholog
2.	Zaplanowanie działań profilaktyczno-wychowawczych w stosunku do ucznia.	wychowawca	pedagog, psycholog
3.	Rozmowa z rodzicami ucznia, przekazywanie spostrzeżeń.	wychowawca	pedagog, psycholog
4.	Egzekwowanie obowiązków szkolnych.	wychowawca	pedagog
5.	Dokumentowanie działań podejmowanych w stosunku do ucznia.	wychowawca	pedagog, psycholog

V. Procedura postępowania w innych sytuacjach zagrażających zdrowiu, bezpieczeństwu uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły oraz klientów szkoły.

l.p.	Zadanie	Wykonawca zadania	Osoba współpracująca
1.	Poinformowanie pielęgniarkę szkolną o sytuacji.	osoba interweniująca	wychowawca
2.	W razie konieczności wezwanie Pogotowia Ratunkowego.	osoba interweniująca	wychowawca
3.	Poinformowanie lub wezwanie Policji.	dyrektor	pedagog, wychowawca
4.	Powiadomienie rodziców ucznia, którego dotyczy problem.	wychowawca	pedagog
5.	Zaplanowanie dalszej procedury postępowania w związku z zaistniałą sytuacją.	wychowawca, pedagog	dyrektor

Pkt.5. Współpraca z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i zapobiegawczych, prozdrowotnych oraz interwencyjnych.

- nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog prowadzą indywidualne konsultacje dla rodziców (motywowanie do podjęcia terapii, opracowanie strategii postępowania wychowawczego z dzieckiem w domu, kierowanie do określonych instytucji pomocniczych),
- rodzice spotykają się na zebraniach rodzicielskich z wychowawcami klas (są informowani o sytuacji związanej z działalnością prozdrowotną w szkole, z zagrożeniem uzależnieniem w szkole, wynikami badań, są informowani o sytuacji w klasie w aspekcie profilaktyki uzależnień), szkoła organizuje spotkania z ekspertami m. in. w aspekcie profilaktyki uzależnień,
- Rada Rodziców opiniuje działania szkoły oraz podejmuje decyzje związane z zapobieganiem uzależnień w środowisku szkolnym, częściowo finansuje przedsięwzięcia o charakterze profilaktycznym,
- dla zainteresowanych rodziców organizuje się warsztaty w zakresie zapobiegania uzależnieniom i zdrowego stylu życia.

Pkt.6. Aktywny udział dzieci i młodzieży w zajęciach profilaktycznych i w zajęciach umożliwiających, alternatywne wobec zachowań ryzykownych, zaspakajanie potrzeb psychicznych i społecznych.

Pkt.7. Dostosowanie treści i formy zajęć profilaktycznych do zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz stopnia zagrożenia.

- szkoła zapewnia uczniom możliwość aktywnego udziału w jej życiu, pracy jej organów,
- szkoła zapewnia uczniom możliwość udziału w kołach zainteresowań i zajęciach pozalekcyjnych,
- wychowawcy, nauczyciele organizują uczniom inne zajęcia pozalekcyjne, których celem jest oddziaływanie wychowawcze i profilaktyczne,
- wychowawcy uwzględniają w programie wychowawczym klasy treści związane z profilaktyką uzależnień i realizują je,
- pedagog współpracuje z wychowawcami (prowadzi zajęcia, udziela konsultacji na temat metod i form pracy na zajęciach profilaktycznych, dostarcza literatury, wspomaga w pisaniu scenariuszy),
- pedagog i wychowawca organizują zajęcia profilaktyczne prowadzone przez ekspertów z dziedziny profilaktyki uzależnień,
- zajęcia profilaktyczne prowadzone są metodami aktywnymi,

- wychowawcy prowadzą okresowe (raz w roku) diagnozowanie sytuacji w klasie związanej z problemami uzależnień, korzystają z narzędzi diagnozy pedagogicznej (ankieta, rozmowa, obserwacja, wywiad, analiza dokumentów),
- wychowawcy na podstawie diagnozy decydują o doborze treści i metod pracy z uczniami na zajęciach profilaktycznych,
- wychowawcy dokumentują prowadzone zajęcia profilaktyczne w ich klasie.

Pkt.8. Sposób współdziałania pracowników szkoły ze służbą zdrowia i policją w sytuacjach wymagających interwencji.

- w razie zaistniałych sytuacji wymagających interwencji, szkoła powiadamia telefonicznie lub prosi o interwencję następujące służby:
 - pielęgniarkę szkolną,
 - Stację Pogotowia Ratunkowego,
 - Komendę Powiatową Policji,
- osobą powiadamiającą jest dyrektor szkoły, w przypadku nieobecności zastępca dyrektora,
- w przypadkach szczególnych ze względu na nieobecność dyrektora, zastępcy dyrektora, osobą powiadamiającą może być każdy pracownik szkoły,
- osoba interweniująca sporządza notatkę służbową o powiadomieniu Policji i zaistniałym wydarzeniu,
- szkoła powiadamia Policję o organizacji dyskotek, imprez ogólnoszkolnych,
- szkoła może zwracać się do jednostek służby zdrowia i Policji z prośbą o konsultacje dotyczące problemu zagrożeń uzależnieniem,
- w sytuacji interwencji w szkole pogotowia ratunkowego czy Policji jest przy tym obecny pracownik szkoły, może to być osoba powiadamiająca,
- Program Wychowawczy i Szkolny Program Profilaktyczny zawierają inne zadania dotyczące innych aspektów współpracy szkoły z w/w jednostkami.

Pkt.9. Współpraca z różnymi instytucjami , w szczególności instytucjami pozarządowymi, wspierającymi działalność szkół i placówek w zakresie rozwiązywania problemów dzieci i młodzieży.

- współpracę szkoły z w/w instytucjami reguluje Szkolny Program Profilaktyki, w którym zostały wyszczególnione zadania w zakresie współpracy oraz instytucje i organizacje, z którymi szkoła współpracuje,
- szkoła stale pozyskuje do współpracy instytucje i organizacje wspierające działania edukacyjne i wychowawcze poprzez opracowanie własnych programów dotyczących problemów edukacyjnych i wychowawczo-profilaktycznych oraz składanie ich w instytucjach i organizacjach prorządowych (możliwość uzyskania dotacji na realizację programu),
- udział w już funkcjonujących programach.

Pkt.10. Wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem, rozwijanie ich poczucia własnej wartości oraz motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, w tym aktywności pozaszkolnej, zasp akających ich potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijających zainteresowania i umiejętności psychospołeczne.

Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog poprzez kontakty indywidualne, godziny wychowawcze oraz zajęcia wychowawczo-profilaktyczne realizują te zadania uwzględniając szeroko pojętą profilaktykę.

Pkt.11. Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji w sytuacji zagrożenia uzależnieniem.

Lider WDN współpracuje z dyrekcją w zakresie organizacji wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli, według potrzeb określonych na podstawie wyników diagnozy sytuacji w poszczególnych klasach lub w szkole.

Pkt.12. Dokonywanie systematycznej oceny efektów podejmowanych działań wychowawczych i zapobiegawczych.

Dyrekcja dokonuje oceny efektów podejmowanych działań w końcu roku szkolnego.

Ważne adresy:

Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce (zespół ds. nieletnich)

Ul. Armii Krajowej 1

17- 200 Hajnówka

Tel. 85 8734273

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ul. 11 Listopada 24

17- 200 Hajnówka

Tel. 85 6822011

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ul. Zina 1

17- 200 Hajnówka

Te. 85 6823195

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Ul. Piłsudskiego 10a

17-200 Hajnówka

Tel. 85 6825983

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ul. Zina 1

17-200 Hajnówka

Tel. 85 6826440

Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna

Ul. Piłsudskiego 10a

17-200 Hajnówka

Tel. 85 6822305

Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji „ETAP”

Ul. Włókiennicza 7

15-464 Białystok

Tel. 85 7445026

Opinia SU Szkoły Podstawowej nr6 i Gimnazjum nr2